	SLUTRAPPORT	1 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

Projektnamn:

Politikerakademien

Projektägare:

Hans Rönnkvist, biträdande landstingsdirektör

1. Grundläggande information

1.1. Bakgrund

Antalet unga med förtroendeuppdrag i landstinget är få. Av ledamöterna i landstingsfullmäktige efter valet 2010 är endast en ledamot mellan 18 och 29 år. 31 procent av ledamöterna är mellan 30 och 49 år. Två av åtta avgångna ledamöter efter valet 2010 är under 30 år. Av samtliga partiets kandidater i valet till landstingsfullmäktige 2010 var 8,2 procent under 30 år.

Samtidigt ställer samhällsutvecklingen med globalisering, nya internationella samarbetsformer, flernivåstyrelse, regionernas nya roll, informationssamhällets utveckling, teknikutveckling etc. nya och högre krav på förtroendevalda.

Mot den bakgrunden beslutade landstingsstyrelsen 2012-12-12 att genomföra Politikerakademien under 2013-2014. Syftet var att fler unga skulle vara tillgängliga för förtroendeuppdrag inför och efter valen till Europaparlamentet, kommuner, landsting och riksdag under 2014, och att antalet yngre med förtroendeuppdrag därmed också skulle öka i landstinget. Politikerakademien utformades som en utbildning i samhällsvetenskap med anknytning till politisk verksamhet, av yngre förtroendevalda (<45 år) från partier representerade i landstingsfullmäktige innevarande mandatperiod.

Totalt bjöds 71 deltagare in av de sju landstingspartierna. Platserna fördelades med sex platser per parti, och därefter tillkom platser beroende på mandatfördelningen i fullmäktige. Varje parti uppmanades att fördela sina platser så lika som möjligt mellan kvinnor och män. Av de 71 anmälda var 33 kvinnor och 38 män.

1.2. Förväntade effekter av projektets resultat och verksamhetsnytta

Projektets förväntade nyttoeffekter stödjer målen i landstingsplanen under avsnittet Aktivt folkstyre, då en strategi är att "Involvera unga i beslutsfattande". Vidare i landstingsplanen under rubriken Attraktiv region konstateras följande: "Unga människor är en prioriterad grupp i länets utvecklingsarbete. De bär på värderingar som kan skilja sig från de prioriteringar som äldre har. Att förstå detta i sitt sammanhang är en framgångsfaktor. Det handlar om att ta tillvara de idéer, deras syn på framtidsnäringar och den handlingskraft som finns bland de unga i dagens samhälle." Politikerakademins yttersta syfte att skapa förutsättningar för unga människors ökade inflytande, och också öka antalet yngre med förtroendeuppdrag i landstinget, ligger därmed väl i linje med landstingets ambition om att tillvarata unga människors idéer och perspektiv.

	SLUTRAPPORT	2 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

1.3. Projektorganisation – Organisationsplan

Projektägare – Avdelningen för regional utveckling.

Styrgrupp – Hans Rönnkvist, Anna Lindberg, samt Anders Öhlund. Styrgruppen har haft korta avstämningsmöten löpande och beslutat om Politikerakademins genomförande. Före omorganisationen under 2013 bestod styrgruppen av Gunnar Persson, landstingsdirektör, Kurt-Åke Hammarstedt, chef avdelningen för regional utveckling, samt Anna Lindberg.

Projektledare – Ewa Hedkvist Petersen (ersattes av Eivor Bryngelson från oktober 2013). Projektledaren har koordinerat projektet och ansvarat för möten med styrgrupp, referensgrupp samt kontakt med föreläsare och processledare.

Projektgrupp – Ida Karkiainen (ersattes av John Kostet från februari 2014), Jessica Muhigana (ersattes av Anders Öhlund från oktober 2013), Johan Sjöqvist, samt Ewa Hedkvist Petersen (från april 2014). Projektgruppen inledde sitt arbete med en workshop och har sedan haft korta möten löpande under projektet för att planera och genomföra Politikerakademien. Avslutningsvis anordnades även en workshop för att summera erfarenheter och intryck från projektet.

Bollplank till projektgruppen: Anna Grönlund Krantz, Managing Director, JKL kommunikation.

Processledare – Eva Moe, Reglab och Stig-Roland Rask, Rask Education. Processledarna har deltagit i planeringen av Politikerakademien och vid genomförandet av utbildningsdagarna.

Referensgrupp – de politiska gruppledarna genom gruppledaröverläggningen. Referensgruppen har fått löpande information om Politikerakademins genomförande och gett sina synpunkter.

Föreläsare har genomfört föreläsningar enligt överenskommelser med projektledaren och planering tillsammans med processledarna.

1.4. Process och metod

Politikerakademins utbildning har grundat sig i uppdraget som *förtroendevald och representant för medborgarna*.

Deltagarna bjöds in till *åtta utbildningstillfällen* spridda över våren och hösten 2013, samt vintern 2014. Samtliga utbildningstillfällen anordnades lördagar på Quality Hotell i Luleå. Projektet avslutades med *studiebesök* i Stockholm, vid bland annat Sveriges Riksdag och dess EU-nämnd, samt konstitutionsutskott.

Processledarna deltog i planeringen och genomförandet av utbildningsdagarna tillsammans med ett flertal föreläsare. Processledarnas huvuduppgift var att *främja deltagarnas aktiva engagemang* under utbildningen. Föreläsarna engagerades för olika sakområden i utbildningen.

	SLUTRAPPORT	3 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

Tillsammans med processledarna planerades det sedan inför varje utbildningstillfälle hur deltagarna kunde involveras på bästa möjliga sätt.

Lyssnande, samtal och dialog var det lärande förhållningssätt som präglade hela utbildningens genomförande. Det har varit av särskild vikt då politiska frågor blivit allt mer komplicerade och kräver öppen behandling och lösningsförmåga.

De politiska partierna genomför kontinuerligt egna utbildningar med sina medlemmar och kandidater. Syftet med Politikerakademien har inte varit att duplicera partiernas utbildningar, utan istället erbjuda en *utbildning med samhällsvetenskaplig grund* som inte är partipolitiskt präglad. Landstinget anordnar också utbildningar för nya förtroendevalda i fullmäktige. Politikerakademien valde därför att inte ta upp frågor som vanligen brukar behandlas i landstingets ordinarie regi.

Vid det första utbildningstillfället gavs deltagarna en *dagbok för att dokumentera sina reflektioner* under utbildningens gång. Dagboken var personlig och det har inte varit något krav att föra anteckningar. Mellan vissa av utbildningstillfällena har deltagarna också fått *hemuppgifter* som redovisats i grupp under dialogerna. Exempelvis fick deltagarna i uppgift att delta på ett budgetfullmäktige eller på partiernas budgetmöte.

När det gäller projektets jämställdhetsintegrering uppmanades partierna att se till att deras respektive grupp av deltagare hade så *jämn könsfördelning* som möjligt. Utbildningen har också genomförts genusmedvetet med hjälp utav en särskild checklista för att säkra jämställdhet och främja jämlikhet.

För att säkerställa att de uppsatta målen för politikerakademien uppnåtts har *extern utvärdering* genomförts av Luleå tekniska universitet.

1.5. Aktiviteter

27 april 2013

Det första utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om Norrbottens historia, med professor Nils-Gustav Lundgren, LTU. Därefter diskuterades politikens roll för Norrbottens utveckling. Universitetslektor Simon Matti introducerade det politiska systemet, och dess aktörer, processer och institutioner. Landstingsråd Kent Ögren (S) hälsade välkommen tillsammans med samtliga gruppledare. Totalt var 56 deltagare närvarande vid tillfället. Frånvarande fick föreläsningarna inspelade, för att komma in i utbildningen direkt.

25 maj 2013

Det andra utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om de politiska systemen i Sverige, EU och världen, med universitetslektor Charlotta Söderberg, LTU. Därefter diskuterades globaliseringen och vad den innebär. Mediestrateg Brit Stakston från JMW, berättade om medborgardialog och sociala medier. Avslutningsvis följde en diskussion om politisk kommunikation i sociala medier. Gruppledare Jens Sundström (FP) deltog. Totalt var 44 deltagare närvarande vid tillfället. Frånvarande deltagare fick föreläsningarna inspelade och skickade till sig.

	SLUTRAPPORT	4 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

24 augusti 2013

Det tredje utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om beslutsfattandet i Sverige och EU, med Simon Matti och Charlotta Söderberg, LTU. Därefter reflekterade Kenneth Backgård (NS), ledamot av landstingsstyrelsen och ordförande i AER:s arbetsgrupp för klimat och energi, tillsammans med Jenny Mozgovoy, landstingets internationella strateg, om hur beslutsfattande på olika nivåer går till i verkligheten. Avslutningsvis berättade Axel Danielsson, konsult inom offentlig sektor, om hur kommuner och landsting styrs, organiseras och administreras. Totalt var 37 deltagare närvarande vid tillfället.

21 september 2013

Det fjärde utbildningstillfället inleddes med en utfrågning om hur EU fungerar i praktiken, med Ewa Hedkvist Petersen, projektledare och f.d. europaparlamentariker. Därefter föreläste Roger Mörtvik, samhällspolitisk chef, TCO, om samhällsekonomi, och om hur resurser skapas i samhället. Kommunernas budgetarbete diskuterades, och Anders Haglund, revisor, PWC, berättade om hur den kommunala ekonomin fungerar. Avslutningsvis berättade Hans Rönnkvist, projektägare, ekonomidirektör och biträdande landstingsdirektör Norrbottens läns landsting, om vad som påverkar landstingets ekonomi. Landstingsråd Kent Ögren (S) deltog. Totalt var 39 deltagare närvarande vid tillfället.

19 oktober 2013

Det femte utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om demokrati, representation och korruption, med Carl Dahlström, QoG-institutet och docent i statsvetenskap, Göteborgs universitet. Därefter föreläste Simon Matti, LTU om vad demokrati egentligen är. Därefter följde en praktisk dialog om politik och etik, där deltagarna fick ta ställning till olika dilemman. Avslutningsvis berättade Camilla Eriksson, VD för PR-byrå Retorikiska, författare, utbildare, retorikkonsult, retorisk coach och talsskrivare, om retorik i praktiken. Landstingsråd Agneta Granström (MP) deltog. Totalt var 22 deltagare frånvarande vid tillfället.

23 november 2013

Det sjätte utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om opinion och politik med Simon Matti och Sverker Jagers, professorer LTU. Därefter berättade Per Schlingmann, konsult och f.d. chefsstrateg för Moderaterna, om vad en spin doctor är och gör för något. Dialogen efteråt kom att handla om opinionsbildning på regional och lokal nivå. Vid tillfället innan gavs en hemuppgift till deltagarna om att besöka ett budgetfullmäktige eller partigruppens budgetmöte, vilket redovisades. Gruppledare Stefan Tornberg (C) deltog. Deltagandet var lägre än tidigare på grund av att fyra av partierna höll sina nomineringsmöten samma helg, vilket gjorde att det var totalt 24 deltagare närvarande. Eftersom flera av deltagarna aviserat sin frånvaro innan träffen, lät projektledningen spela in även det här tillfället och skickade ut ljudfilerna via mail.

	SLUTRAPPORT	5 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

18 januari 2014

Det sjunde utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om tillståndet i politiken och näringslivet i Norrbotten, med Katrien Vanhaverbeke, chef Arena för Tillväxt. Näringslivet fanns representanterat och svarade på frågor. Britta Jonsson, från Tree Hotel i Harads, och Erik Lindbäck, från Lindbäcks Bygg AB i Piteå deltog. Därefter berättade Péter Kovács, kommunalråd Höganäs och Elisabeth Särenfors, kommundirektör Järfälla om rollfördelningen mellan politiker och tjänstemän. Vid föregående utbildningstillfälle gavs en hemuppgift om att intervjua en näringsidkare i respektive kommun, vilket redovisades. Landstingsråd Monica Carlsson (V) deltog. Totalt var 25 deltagare frånvarande vid tillfället

15 februari 2014

Det åttonde och sista utbildningstillfället inleddes med en föreläsning om politik, mångfald och internationell utblick, med Fredrik Rakar, integrationsforskare, Kristianstads högskola och projektledare Reglab. Därefter berättade Stefan Mikaelsson, ordförande Sametinget, om Sametingets roll i det demokratiska systemet. Föreläste gjorde även Erika Bjerström, utrikeskorrespondent SVT och författare, om den globala byn och hur världen krymper. Slutligen föreläste Lena Abrahamsson, professor vid LTU om genusforskning och om att bryta malm och könsmönster. Fullmäktigeledamot Anders Josefsson (M) och landstingsråd Britt Westerlund (S) deltog. Totalt var 20 deltagare frånvarande vid tillfället.

19-20 mars 2014

Politikerakademien avslutades med studiebesök i Stockholm. Där deltagarna besökte SVT och blev guidade av Erika Bjerström, samt lyssnade till en kort presentation av public service med programdirektör Robert Olsson. Vid konstitutionsutskottet fick deltagarna träffa Gustav Fridolin, språkrör för Miljöpartiet och KU:s ordförande Peter Eriksson. Vid EU-nämndens öppna sammanträde fick deltagarna lyssna till bland annat statsminister Fredrik Reinfeldt. Dag två besöktes SKL och Sveriges Riksdag. Efter rundvandring och frågestund träffade deltagarna den s.k. Norrbottensbänken, med riksdagsledamöter från Norrbotten. Totalt deltog 35 personer vid avslutningsresan till Stockholm.

2. Projektresultat jämfört med projektmål

2.1. Målen

Politikerakademins mål var att ge yngre norrbottningar goda förutsättningar att förbereda sig, gå in och ta, och upprätthålla politiska förtroendeuppdrag. Utbildningen skulle leda till att deltagarna:

- är bättre förberedda för politiska förtroendeuppdrag
- anser att deras kunskapsnivå höjts vid utbildningens slut
- är beredda att låta sig nomineras till politiska förtroendeuppdrag

Målen har bibehållits under hela projektiden.

 <p>NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING</p>	<p>SLUTRAPPORT</p>	<p>6 (10)</p>
<p>PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST</p>	<p>DATUM: 2014-06-05</p>	

2.2. Utfall projektmål

För att säkerställa att de uppsatta målen för politikerakademien uppnåtts har en extern utvärdering genomförts av Luleå tekniska universitet. Det har genomförts en halvtidutvärdering och en fullständig utvärdering efter att Politikerakademien avslutats. Båda utvärderingarna baseras på enkäter och intervjuer.

Resultatet av halvtidsutvärderingen presenterades vid projektgruppens möte 17 december 2013, vid styrgruppens möte den 18 december 2013 och vid gruppledarnas sammanträde den 21 januari 2014. Slutrapporten från utvärderaren presenteras vid landstingsstyrelsens sammanträde 17 juni. Se bilaga.

Resultaten av enkätundersökningen vittnar om genomgående positiva erfarenheter av det samlade innehållet i utbildningen. Enkätsvaren visar också att deltagandet i Politikerakademien sannolikt lett till ökad vilja, självförtroende och långsiktighet för det politiska engagemanget. Det är enligt utvärderingen också möjligt att deltagandet i Politikerakademien lett till att flera av deltagarna blivit aktuella för valnomineringar och förtroendeuppdrag. Utvärderaren drar också slutsatsen att Politikerakademien har bidragit till ökad kunskap på relevanta områden för deltagarna i undersökningsgruppen.

Processledningen, projektledningen, projekt- och styrgruppen anser sammanfattningsvis, både utifrån sina egna erfarenheter och utifrån utvärderarens slutsatser, att syfte och mål med politikerakademien uppnåtts väl, och helt i linje med den ursprungliga projektplanen.

2.3. Utfall tidplan

Projektets tidplan har följt originaltidplanen till fullo och tidsbedömningen har varit god, med undantag för en något försenad utvärdering. Den första halvtidsutvärderingen från LTU var planerad till oktober 2013, men försenades på grund av personalbyte vid universitetet, samt en miss i enkätutskicket, vilket i sin tur medförde att några av deltagarnas svar uteblev. I övrigt inga avvikelser från tidplan.

2.4. Utfall kostnader

Politikerakademien beviljades totalt 2 000 000 kr för 2013 och 2014. Projektplaneringen krävde mer resurser än väntat under 2013, vilket gjorde att medel omfördelades från 2014. Projektet har hållit sig innanför de ekonomiska ramarna med god marginal och överskott. Det beror till viss del på avhopp, frånvaro och lägre antal deltagare vid studiebesöket i Stockholm än väntat. Det kan tillkomma en mindre kostnad för eventuell resultatspridning. Se utförlig budget och utfall nedan.

 NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING	SLUTRAPPORT	7 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

Budget & utfall Politikerakademien 2013-2014		
Beskrivning	Utbilda yngre politiker i Norrbotten, 71 deltagare	
Mål	Fler unga förtroendevalda i Norrbotten	
Ansvariga	Ewa Hedkvist Petersen (till oktober 2013) Eivor Bryngelsson (från oktober 2013 till mars 2014) Ida Karkiainen (till februari 2014) John Kostet (från februari 2014)	
Tidsomfattning	20%+20% arbetstid varje månad över året	
Påbörjas/avslutas	Aktiviteter genomfördes under 2013 och 2014.	
Budget	Föreläsare och processledare, arvode, resor och hotell	684 000
	Lokalkostnader inkl. förtäring	200 000
	Reseersättningar för deltagare	75 000
	Inköp utrustning, litteratur, information etc.	55 000
	Personal	405 000
	Studieresa	331 000
	Extern utvärdering	205 000
	Summa	2 000 000
Utfall	Föreläsare och processledare, arvode, resor och hotell	670 923,57
	Lokalkostnader inkl. förtäring	73 786,04
	Reseersättningar för deltagare	43 243,42
	Inköp utrustning, litteratur, information etc.	18 229,90
	Personal	290 245,07
	Studieresa	199 502,63
	Extern utvärdering	205 000,00
	Summa	1 500 930,63

2.5. Uppföljning effektmål/nyttoeffekt

Projektgruppen anser att en senare utvärdering av deltagarnas politiska engagemang vore av intresse för att veta om projektet uppnått långsiktiga effektmål. En sådan utvärdering skulle dels vara av intresse inför en eventuell ny omgång av Politikerakademien inom några år, men kanske främst intressant på ännu längre sikt för att ta reda på om den här typen av utbildning kan bidra till långsiktigt politiskt engagemang, och därmed också bryta strukturer med unga politikernas tidiga avhopp.

	SLUTRAPPORT	8 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

3. Överlämning av projekt

Projektets slutrapport presenteras vid landstingsstyrelsens sammanträde den 17 juni 2014. Projektledningen rekommenderar att rapporten även överlämnas till landstingsfullmäktige. För fortsatt spridning har styrgruppen beslutat att ta fram en enklare och sammanfattande broschyr om projektet för för landstingets politiker och tjänstemän att sprida vidare i relevanta forum och nätverk.

4. Erfarenheter och förslag till förbättringar

Unik och bred utbildning

Politikerakademien har erbjudit en unik och bred utbildning som lyckats kombinera akademi med praktisk erfarenhet. Enligt Sveriges kommuner och landsting är Politikerakademien unik i sitt slag för att utbildningen, dels för sitt breda innehåll, men framförallt för att utbildningen vänder sig till politiker som ännu inte har förtroendeuppdrag. Politikerakademien har generellt varit väldigt uppskattad bland deltagarna. Enligt LTU:s enkätundersökning är det framförallt kvalitén på föreläsningarna som fått bra respons. Den positiva värderingen av föreläsningarna uppgår till 96,6 procent när bedömningen ”bra” och ”mycket bra” slås samman.

Processledarna

Samtidigt som utbildningens huvudfokus har varit kvalitativa föreläsningar, har utbildningstillfällena också kommit att bli inspirerande mötesplatser där partipolitik fått stå åt sidan för övergripande samhällsdialog. I det senare avsnittet har processledarna varit avgörande i upplägg och genomförande. Processledarna har ofta varit moderatorer som lyckats styra dialogerna till att problematisera helheten, snarare än att fastna vid politiska skiljelinjer. Det är en viktig del som lett till samförståelse för samhälleliga utmaningar partimotståndare emellan, och det i sig är ett mervärde projektplanen inte hade räknat med från början.

Tydligare koppling

Trots en framgångsrik kombination av teori och praktik, menar projektledningen att det finns förbättringspotential i innehållet när det gäller balansen mellan akademi och norrbottniska exempel som deltagarna kan relatera till. En tydlig koppling till landstingets verksamhet har ibland saknats, och delar av utbildningen har upplevts som något abstrakt. En lärdom är därför att innehållet vid en eventuell ny omgång eller en eventuell fortsättning, tydligare ska utgå från regionala utmaningar, landstinget som demokratisk organisation, internationell aktör och part i den regionala utvecklingen. Allt eftersom kan sedan den akademiska nivån kopplas på utifrån utbildningstillfällenas olika teman. Sammanfattningsvis menar projekt- och styrgruppen att föreläsningarna hade kunnat vara mer tematiska, och att ämnena kunnat utgå från den regionala utvecklingsstrategin.

	SLUTRAPPORT	9 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

Landstingspolitikerna

Enligt enkätundersökningen framgick det att flera utav deltagarna anser att delarna där etablerade politiker deltagit och reflekterat över sina egna erfarenheter har varit av skiftande kvalitet. Några av deltagarna anser också att kontakten med landstingspolitikerna kunde ha varit bättre. Projekt- och styrgruppen anser därför att integreringen av etablerade politiker med deltagarna bör ses över vid en eventuell fortsättning eller en eventuell ny omgång. Det kan finnas ett stort värde i att bättre tillvarata den erfarenhet som finns bland landstingspolitikerna, inte minst för att skapa en tydligare koppling mellan teori och norrbottnisk verklighet.

Deltagande

Ett bekymmer under projektet har varit den relativt höga frånvaron. Totalt har snittet för frånvaro under de åtta utbildningstillfällena legat kring 30 procent. Den större delen av frånvaron har varit aviserad, men det har även förekommit en del oanmäld frånvaro vilket lett till onödiga utgifter. De vanligaste orsakerna till frånvaro har varit andra politiska aktiviteter, sjukdom, jobb och resor. Målgruppen verkar generellt ha hektiska scheman med engagemang i flera frågor. Flera har dessutom familj med småbarn. Totalt valde 15 deltagare att kliva av utbildningen. Vanligaste uppgivna orsak var jobb och tidsbrist.

Projekt- och styrgruppen misstänker även att utbildningens status och deltagarnas förväntningar på utbildningen kan ha skiljt sig mellan partierna, vilken kan vara en orsak till hög frånvaro. Informationen till deltagarna om projektet, och de olika antagnings- och nomineringsprocesserna kan ha lett till olika grader av förväntan på utbildningen bland deltagarna. För en eventuell ny omgång eller en eventuell fortsättning av Politikerakademien rekommenderas därför en mer samordnad och kanske mer exklusiv inbjudan från partierna för att höja utbildningens status, och därmed minska frånvaron. Det ska nämnas att det inte funnits några regler för deltagande och genomförande, då projektledningen utgick från deltagarnas eget ansvar. Däremot har oannonserad frånvaro rapporterats löpande till gruppledarna.

Partiernas roll

En utmaning för Politikerakademien har varit att försöka balansera projektets syfte gentemot partiernas ansvar. I och med att de politiska partierna ofta genomför egna utbildningar med sina kandidater och medlemmar, har Politikerakademins ambition varit att utbildningen ska fungera som ett samhällsvetenskapligt komplement, snarare än en utbildning i politiska idéer. Partierna har själva rekryterat sina deltagare till Politikerakademien.

Utmaningen gentemot partiernas utbildningar har också funnits i frågor om vilka egenskaper som krävs för att bli en bra politiker. Det har inte alltid varit helt lätt för projektledningen att avgöra vilka delar som borde lyftas fram, och vilka delar som är partiernas ansvar. Politiska förtroendeuppdrag kräver vissa egenskaper och det har varit naturligt att diskutera dem under utbildningen. Men Politikerakademien har inte tränat och utvecklat de olika egenskaperna, utan har istället belyst vilka egenskaper som deltagarna själva bör utveckla.

 <p>NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING</p>	SLUTRAPPORT	10 (10)
PROJEKTNAMN: POLITIKERAKADEMIN PROJEKTÄGARE: HANS RÖNNKVIST	DATUM: 2014-06-05	

Vid det sista utbildningstillfället 15 februari 2014 fick deltagarna summera vilka egenskaper dem tycker en bra politiker bör ha, och framförallt vad en bra politiker bör kunna. Egenskaperna sammanställdes i en tankekarta. Se bilaga. Vid det sista utbildningstillfället blev deltagarna också tillfrågade att med en mening berätta vad dem lärt sig under Politikerakademien. Se bilaga.

7. Bilagor

- LTU:s utvärdering
- Deltagarnas tankekarta om vad en politiker bör kunna
- Sammanställning av deltagarnas kommentarer